

Ewa Garbacz, Krzysztof Garbacz

Wilkowa, gm. Łubnice, woj.
tarnobrzeskie, st. 5

Informator Archeologiczny : badania 22, 66

1988

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

rzynowicz. Finansował KZ m. st. Warszawy. Trzeci sezon badań. Cmentarzysko kultury grobów kloszowych.

Kontynuowano ratownicze badania wykopaliskowe na polu Państwowego Kombinatoru Gospodarstw Ogrodniczych.

Prace prowadzono w przestrzeniach pozostawionych pomiędzy wykopami badanymi w sezonach 1986 i 1987, uzupełniając w ten sposób istniejące wcześniej luki.

Ogółem przebadano 475 m² powierzchni, znajdującej się w zdewastowanej w stosunkowo znacznym stopniu przez współczesne wkopy części stanowiska.

Odsłonięto 15 obiektów, w tym 7 grobów kloszowych, 4 popielnicowe, 2 jamowe oraz 2 obiekty bliżej nie zidentyfikowane, zniszczone, występujące w postaci skupisk przemieszanego materiału ceramicznego i kostnego, zlokalizowane w obrębie głębokich dołów. Obiekty były umiejscowione z reguły w żółtym piasku, na głębokości 25-50 cm od powierzchni ziemi, na zwartym podłożu gliny. Występowały one pojedynczo, oprócz 2 grobów kloszowych, stanowiących zapewne zespół pochówków jednocześnie złożonych do ziemi.

Groby swą budową nie różniły się od już poznanych na cmentarzysku, a jednocześnie powszechnych w kulturze grobów kloszowych. Stwierdzono jedynie, że w 4 przypadkach (w 2 grobach kloszowych i 2 popielnicowych), popielnica jest nakryta misą ustawioną w pozycji prawidłowej, do tej pory nie spotkanej w Wieliszewie. W grobie 29 natomiast (kloszowy) stwierdzono odwrócenie do góry dnem popielnicy i umieszczenie jej na misie. Zaobserwowano ponadto, że w niemal wszystkich grobach popielnicowych (oprócz jednego), zapewne dziecinnych, funkcję popielnic pełniły kubki zdobione ornamentem rytym.

Spośród naczyń odkrytych w bieżącym sezonie, nie odbiegających zarówno pod względem techniki wykonania, kształtu jak i zdobnictwa od ceramiki znanej już i typowej dla kultury grobów kloszowych, na szczególną uwagę zasługuje miska z obiektu 40, o starannie gładzonym, czarnych powierzchniach, wyposażona w 3 wałeczkowate uszka, zdobiona dookoła pasem płytkich dołków oraz inkrustowana trzema kołeczkami brązowymi (widoczny ślad po czwartym), ułożonymi w trójkąt. Kołeczka te zostały wyraźnie intencjonalnie wcisnięte przed wypalaniem, w miękka jeszcze glinę, w miejscu jakby przeznaczonym na czwarte uszko.

W popielnicach, z obiektów kloszowych, wśród przepalonych kości odkryto nieliczne zabytki metalowe i rogowe: w grobie 29 - szczypczyki żelazne z przyłgniętymi do nich kośćmi czaszki, w grobie 35 - fragmenty oprawki rogowej, zdobione rytymi kołeczkami z zaznaczonym środkiem, szpilę rógową o rozplaszczonej główce z dziurką w środku oraz kolistą wisiorę (?) kościelany z przewierconym otworkiem, w grobach 32 i 36 - fragmenty przepalonych drucików brązowych i grudki stopionego brązu, często w postaci regularnych kuleczek.

Ponadto z całej powierzchni wykopów zebrano stosunkowo niewielką ilość materiału ceramicznego kultury grobów kloszowych oraz bardzo nieliczne fragmenty ceramiki wczesnośredniowiecznej, a także grudkę brązu luźno zalegającą w warstwie żółtego piasku, na głębokości 56 cm od powierzchni ziemi.

Badania będą kontynuowane.

Wilkowa, gm. Lubnice,
woj. tarnobrzeskie,
st. 5

Biuro Badań i dokumentacji Zabytków w Tarnobrzegu

Badania prowadzili mgr mgr Ewa i Krzysztof Garbaczowie. Pierwszy sezon badań. Cmentarzysko kultury przeworskiej. Ślady osadnictwa kultury łużyckiej.

Stanowisko odkryto w 1983 r. podczas badań AZP prowadzonych przez Instytut Archeologii Uniwersytetu Warszawskiego.

Wiosną 1988 r. właściciel pola, na którym zlokalizowane jest stanowisko, przekazał pracownikom BBIDZ w Tarnobrzegu fragmenty pogłębionego miecza, pochwy, grotu oraz ceramiki.

Podjęto wstępne, ratownicze badania wykopaliskowe w najbardziej zagrożonej pracami rolniczymi części pola. Założono 10 wykopów o łącznej powierzchni 101 m². Odkryto trzy, w znacznym stopniu zniszczone groby jamowe z późnego okresu przedrzymskiego. Wypełnisko tych obiektów miało zabarwienie szaro-czarne.

Grób pierwszy zawierał liczne fragmenty ceramiki oraz pozostałe drobne części uzbrojenia, wykopanego wcześniej przez właściciela pola. Grób 2 wyposażony był w dwudzielną kłamię do pasa oraz w liczne fragmenty ceramiki. Z grobu 3 wydobyto jedynie fragmenty ceramiki.

W grobach stwierdzono prawie całkowity brak kości. Znalezione tylko kilka fragmentów przepalonych kości. Pozostałe prawdopodobnie uległy zniszczeniu.

W wykopach wyeksplorowano również fragmenty ceramiki kultury łużyckiej. Materiały i dokumentacja znajdują się w BBIDZ w Tarnobrzegu.

Badania będą kontynuowane.